

סמל
הת"ת

חדושים וביאורים

על הגדה

של פסח

כתה ג'

סמל
הת"ת

חדושים וביאורים

בהגדה

של פסח

כתה ג'

שמו: _____

וְכֹל תַּמְרָבָּה
לְסִפְר

בְּיַצִּיאַת מְצָרִים

תְּרִי זֶה

מִשָּׁבָת.

עמוד

- 1   הָא לַחֲמָא עַנְיָא.
- 2   וְכֹל תַּמְרָבָּה לְסִפְר בְּיַצִּיאַת מְצָרִים.
- 3   רְבוּתֵינוּ הַגִּיעַ זְמַן ק"ש שֶׁל שַׁחֲרִית.
- 4   רְשַׁע מַה הוּא אוֹמֵר...
- 5   וְיַרְעוּ אוֹתֵנוּ הַמְצָרִים וְיַעֲנוּנוּ.
- 6   וְיִהְי בְּיָמִים הָהֵם וְיָמֹת מְלֶכְה מְצָרִים וְיִאֲנָחוּ...
- 7   וְיַצִּיאֵנוּ ה' מִמְצָרִים לֹא עַל יְדֵי מְלָאךְ...
- 8   מִכַּת עָרוֹב.
- 9   מִכַּת בְּרָד.
- 10   בְּרוּךְ אַתָּה ה' מְלֶכְה מְהֻלָּל בְּתַשְׁבְּחוֹת.

וְכָל הַמְרַבָּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הָרִי זֶה מְשֻׁבַּח... .....

נשאלת השאלה: מדוע הדגיש בעל התהגדה ואמר "וכל המרבה" ... הרי היה מספיק לומר "והמרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח"?

הֲאֵל לַחֲמָא עֲנִיא... .....

כתב האבודרהם: הספה שאומרים את תחלת ההגדה בלשון ארמית ולא בלשון הקדש, מבין שהמלאכים לא מבינים ארמית וכך השטן לא יקטרג על בני ישראל בעת אמירת ההגדה...
נשאלת השאלה: הרי תכף ומיד ממשיכים את ההגדה בלשון הקדש ואז יוכל השטן להתחיל ולקטרג ואם כן מה יועיל שנאמר רק את התחלת ההגדה בארמית?

רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של שחרית...

שואל מהר"מ גלאנטי: מה היה אכפת לתלמידים שהגיע זמן קריאת שמע של שחרית, ויהי הדין הוא שמי שעוסק בתורה פטור מקריאת שמע ותפלה, ויהי רבותיהם עסקו בתורה - בספור יציאת מצרים?..

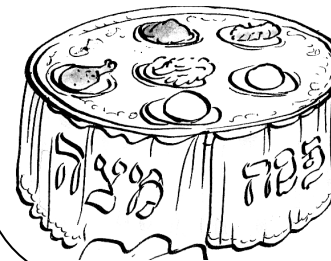

רשע מה הוא אומר...

בכל הבנים נאמרה בתורה לשון שאלה: **בפן החכם נאמר: "כי ישאלך בנה מחר לאמר" - לשון שאלה.** **בפן התם נאמר: "והיה כי ישאלך בנה מחר" - לשון שאלה.** **בפן שאינו יודע לשאל: לא נזכרה לשון שאלה כי הרי "אינו יודע לשאל"...** **ואלו בפן הרשע לא נזכרה לשון שאלה, אלא: "והיה כי יאמרו אליכם בניכם" - בלי לשון שאלה, מדוע???**

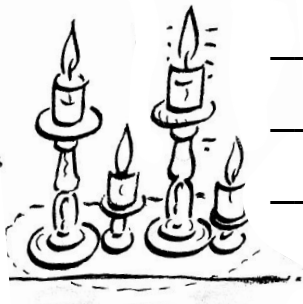

0

וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ
מִצְרַיִם וַיֹּאנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן
הַעֲבֹדָה הַקָּשָׁה...

נְשָׂאֵלֶת הַשְּׂאֵלָה: מַדּוּעַ כָּשַׁמְת פִּרְעֹה נֹאנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהָרִי הָיוּ
צָרִיכִים לְשִׁמּוֹחַ עַל כָּךְ וְלֹא לְהִאָּנֵחַ ?

וַיִּרְעוּ אוֹתָנוּ הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲנוּנוּ...

נְשָׂאֵלֶת הַשְּׂאֵלָה: הֵיךְ צָרִיךְ לומר וַיִּרְעוּ לָנוּ הַמִּצְרַיִם - שֶׁהֵם
עָשׂוּ לָנוּ רָע, מַדּוּעַ נֹאמַר: "וַיִּרְעוּ אוֹתָנוּ הַמִּצְרַיִם" ?

ויוציאנו ה' ממצרים לא על ידי מלאך...

אלא הקב"ה בכבודו ובעצמו...

נשאלת השאלה: מדוע באמת ה' לא שלח מלאך לגאול את בני ישראל ממצרים אלא הקב"ה בכבודו ובעצמו גאלנו ממצרים?

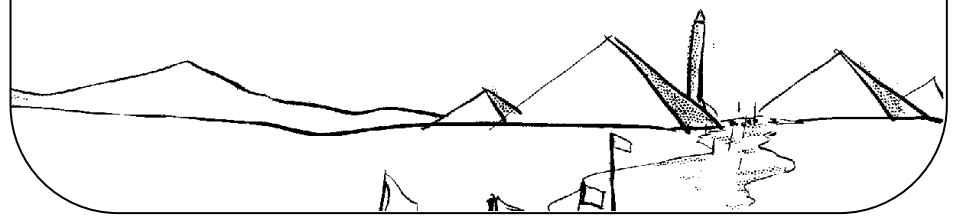

"ערוב"...

פתוב בתהלים: "אמר ויבוא ערב כנים ככל גבולם"
נשאלת השאלה: מדוע בתהלים מוזכרת מפת כנים אחרי מפת ערב, הרי מפת כנים היתה לפני מפת ערב?

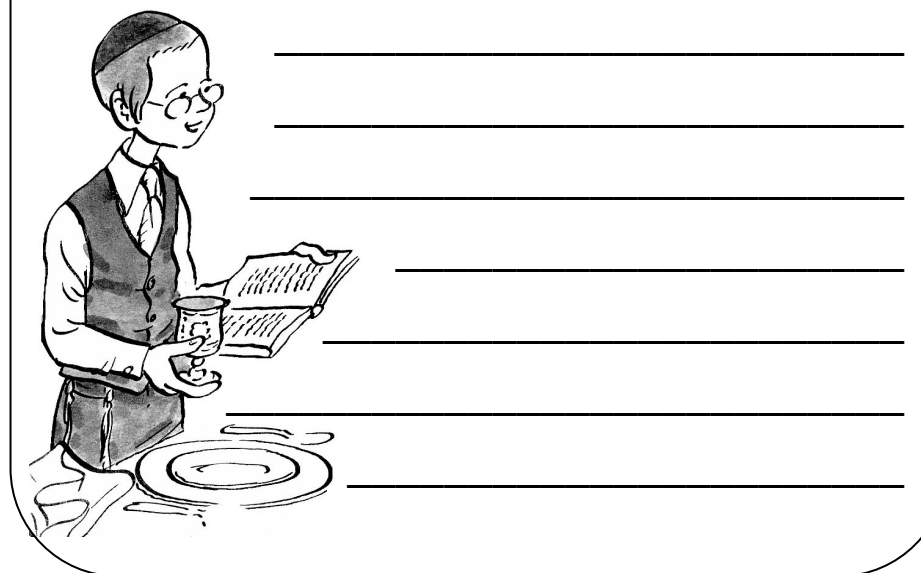

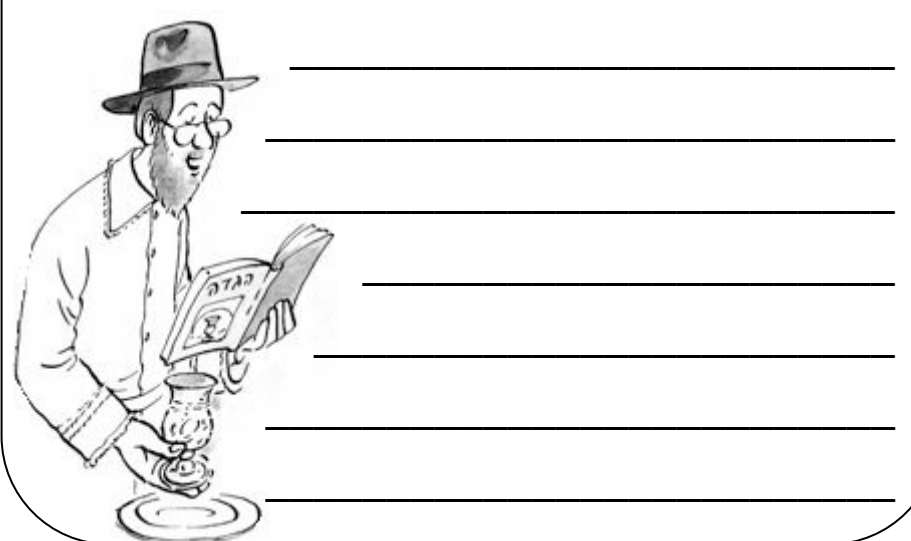
"ברך"...

במכת ברך נאמר בתורה: "כי בפעם הזאת אני שולח את כל מינפתי אל לך" נשאלת השאלה: מדוע רק במכת "ברך" אמר ה' שישלח את המכה "אל לך" - אל לבם של המצרים, ואלו בשאר המכות לא נאמר כך...?

ברוך אתה ה' מלך מהלל בתשבחות...

נשאלת השאלה: לכאורה המילה "בתשבחות" מיתרת, כי הרי זה פשוט שמהללים רק את התשבחות ולא את התכונות ואם כן היה מספיק לומר "ברוך אתה ה' מלך מהלל"?!?

תשובות לחוברת חידושים על הגדה של פסח לכיתה ג'

תשובה לשאלה בעמוד מס' 1:

עונה ה"ברכת אברהם": את עיקר השמירה מקיטרוג צריכים בתחילת המצווה שלא יפריעו לנו להתחיל אותה... אבל אחרי שכבר הצלחנו להתחיל את המצווה, יותר לא צריך שמירה, כי המצווה בעצמה מגינה שלא יקטרגו עלינו... לכן מספיק לומר רק את תחילת ההגדה בארמית, כדי שלא יפריעו לנו להתחיל את מצוות סיפור יציאת מצרים. אבל אחרי שהתחלנו את המצווה, המצווה עצמה מגינה עלינו מקטרוגים ואת המשך ההגדה אפשר לומר בלשון הקודש.

תשובה לשאלה בעמוד מס' 2:

עונה החיד"א: המילה "וכל" באה לרבות גם את הכהנים והלויים שאפילו שהם לא היו בשיעבוד מצרים שהרי שבת לוי לא היו משועבדים לפרעה... בכל זאת חייבים הם להרבות בסיפור יציאת מצרים. ומדוע? כי גם שבת לוי לא יכלו לצאת ממצרים ורק אחרי שה' גאל את עם ישראל ממצרים יכלו גם הם לצאת... ועוד סיבה: שגם הם יכלו לרדת ברוחניות - לחמישים שערי טומאה כמו כל בני ישראל ועל כן צריכים גם הם לספר ולהודות על הניסים הרבים והעצומים שעשה ה' יתברך לעם ישראל... וגם רמז יש כאן: "וכל" ראשי תיבות: וכהנים, לויים – שגם הם חייבים בסיפור יציאת מצרים.

תשובה לשאלה בעמוד מס' 3:

אלא, עונה הוא: התלמידים התכוונו לומר לרבתיהם ולהדגיש "הגיע זמן ק"ש של שחרית" - שהרי כולם מודים שבק"ש של שחרית מזכירים יציאת מצרים ואם כן תוכלו להרוויח את שני הדברים, גם תקראו ק"ש שבה תזכירו-תספרו את סיפור יציאת מצרים וגם תקיימו את מצוות ק"ש בזמנה... ולכן אמרו להם: "רבתינו הגיע זמן ק"ש של שחרית"...

תשובה לשאלה בעמוד מס' 4:

עונה ה"משך חכמה": כל הבנים שואלים שאלה ומצפים לתשובה – כי הם באמת רוצים להבין ולדעת!!! אבל הבן הרשע לא שואל שאלה ולא רוצה תשובה, הוא רק רוצה ללגלג, לזלזל ולצחוק ולכן אומר בעל ההגדה "ואף אתה הקהה את שיניו" - אל תסביר לו...

תשובה לשאלה בעמוד מס' 5:

עונה רבי מרדכי גיפטר זצ"ל: כשהמצרים רצו לגזור עלינו גזירות קשות הם חששו שזה לא יתקבל על דעת העם במצרים... ולכן מה הם עשו? הוציאו שם רע על עם ישראל – עשו אותנו לרעים. (כמו שנאמר: "ונלחם בנו"...). ואחרי שהם שכנעו את המצרים שאנחנו רעים ומזיקים, רק אז הם יכלו להעביד אותנו בפרך ולגזור עלינו גזירות קשות ורעות... וזהו שנאמר: "וירעו אותנו המצרים" הם הפכו אותנו בעיני העם לרעים – הם הוציאו עלינו שם רע וכך הכפישו את שמנו...

תשובה לשאלה בעמוד מס' 6:

עונה השל"ה הקדוש: כשמלך מת, כל העם בוכים ומספידים אותו, ומי שלא בוכה עליו ולא משתתף בצער העם, מראה שמזלזל במלכותו. והנה כשפרעה מת בכו כל המצרים על מיתתו וגם בני ישראל היו חייבים לבכות – כדי שלא יראו כמזלזלים במלכותו ויענשו על כך. אבל בני ישראל בכו על משהו אחר לגמרי – הם בכו על העבודה הקשה, וכל המצרים חשבו שהם בוכים על פרעה... אבל התורה אומרת: "וַיֵּדַע אֱלֹקִים" – ה' ידע שבני ישראל לא בוכים על מיתת פרעה הרשע אלא על עבודתם הקשה ואז הושיע אותם ה'. ואם כן מובן מדוע בכו בני ישראל כשפרעה מת, כי היו חייבים לבכות עם כולם, אבל הם בכו בכי אחר – בכי על העבודה הקשה...

תשובה לשאלה בעמוד מס' 7:

מסביר האריז"ל הסבר נורא: טומאת מצרים היתה כל כך גדולה וחזקה עד שאם היה נשלח לשם מלאך לגאול את ישראל, גם הוא היה יכול לשקוע בטומאת מצרים!!! ולא היתה אפשרות לגאול את עם ישראל אלא רק על ידי הקב"ה בכבודו ובעצמו..

תשובה לשאלה בעמוד מס' 8:

עונה המגיד מדובנא ע"י משל: פעם העשירים היו עושים סעודה גדולה לעניים יום לפני חתונת בניהם, ומדוע? כדי שלא יגיעו לחתונה עצמה... פעם אחת ראו שכמה מהעניים שהיו כבר בסעודת העניים נמצאים גם בחתונה עצמה, וכששאלו אותם מדוע באו גם לסעודה זו, ענו: אתמול אכלנו כי אנחנו עניים, והיום באנו כי אנחנו גם קרובים של החתן... כך גם היה עם הכינים: הכינים באו פעמיים, פעם ראשונה באו בנפרד למכת כינים... ובפעם השנייה באו שוב עם כל החיות למכת ערוב... ולכן בתהילים כתוב "כינים" אחרי "ערוב" כי באו עוד פעם - גם למכת ערוב...

תשובה לשאלה בעמוד מס' 9:

עונה רבי יחזקאל אברמסקי: במכת ברד יש משהו מיוחד שלא היה בשאר המכות... מכת ברד היתה תלויה בליבו של כל אחד ואחד מן המצרים. כי מצרי ששם ליבו לאזהרות של משה והניס את עבדיו ומקנהו לתוך הבתים ניצל מהמכה. אבל מצרי שלא שם ליבו לאזהרות, והשאיר את עבדיו ומקנהו בחוץ, נפגע מהמכה. ולכן רק במכת ברד נאמר "אל ליבך", כי רק מכה זו היתה תלויה בליבם של המצרים.

תשובה לשאלה בעמוד מס' 10:

עונה הגר"א: משל למלך מיוחד שבאו כולם להללו ולשבחו. והנה קם אחד מן השרים ואמר למלך את חסרונו – "למלך יש אף עקום"... המלך כעס מאוד וציווה להורגו. לפני שהובל אל מיתתו, שאל אותו המלך: מדוע עשית את המעשה הטיפשי הזה?? ענה לו השר: אני אמרתי את השבח הגדול מכולם. הכיצד? אמרתי שלמלך אין שום חסרון חוץ מהאף העקום – התכוונתי בכך לשבחך ולומר שזהו חסרונו היחיד ובלעדיו אתה הכי מושלם בעולם!!!... שמע זאת המלך והשאיר אותו בחיים. הנה רואים אנו ששייך להלל מישהו בחסרונותיו... אבל, אומר הגר"א: למלך מלכי המלכים הקב"ה אין שום חסרון והוא מושלם ושלם בכל, ולכן אנו אומרים: "מלך מהולל בתשבחות" כי אין לו אף חסרון ואפשר להללו רק בתשבחות!!!

נתקבל מ"הלכה בהבנה"

דוא"ל: d1234@okmail.co.il

אציכוי הכרים - אצילום אצוי גינקיוג אש יכו

ניתן גם להשיג עבודות **בחומש** (חמשה חומשי תורה)

במשנה (על כל סדר מועד ומסכת ברכות)

ובהלכה (ע"פ קיצור שולחן ערוך)